

GAZETA LWOWSKA

BIURO REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
Lwów, plac Smolki 3. I p.
Redaktor naczelny przyjmuje codziennie
od godziny 11—12.
Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte
wolnie od opłaty.

Telefony:
REDAKCJI:
21—18
ADMINISTRACJI:
21—17

WYCHODZI CODZIENNIE O GODZINIE 3-ciej POPO-
LDNIU Z WYJĄTKIEM DNI POWŚIĄTECZNYCH
REDAKTOR NACZELNY I ODPOWIEDZIALNY
Dr. MARCELI SZAROTA.

CENA
NUMERU
20 gr.

PRENUMERATA:
Miejscowa miesięcznie: bez dostawy do
domu 4.80 z dostawą 5.30. Zamiejscowa
miesięcznie z przesyłką pocztową 5.30 —
Zagranicą 7 — P. K. O. Nr. 141.690.

Organizacja rolnictwa.

Bez wielkiego naogół wrażenia przeszedł w prasie i opinii publicznej niedawny fakt otwarcia warszawskiej Izby Rolniczej, pierwszej w Polsce zorganizowanej na podstawie nowego polskiego ustawodawstwa. Zaprzęgnięta różniemi incydentami natury wewnętrzno — politycznej, milczeniem przyjęła opinia publiczna to zdarzenie tak jednak doniosłej wagi dla naszego życia gospodarczego. Polska jest i pozostanie na długo jeszcze krajem wylężającym, to ogromny odsetek ludności pracuje na roli, bo wartość produkcji rolnej przewyższa poważnie wartość produkcji przemysłowej. Ze tak jest, tego najlepszym dowodem jest to, że przeżywane obecnie przez nas w całym świecie przesilenie rolnicze zaczęło tak katastrofalnie na reszcie naszego życia.

Wstrząsy, jakie spotykały rolnictwo w roku ostatnim, wymagały i wymagają w dalszym ciągu szeregu środków ochronnych i zarządzeń doradczych, które się też w pełnej mierze na każdym stosunku kroku. Poza tem jednak musi się już obecnie myśleć o stworzeniu dla rolnictwa trwałych i mocnych form organizacyjnych i to o charakterze publicznym. O ile inne zawody posiadają w Polsce już od dawna takie organizacje publiczno-prawne jak: izby handlowo-przemysłowe, izby rzemieślnicze itd. itd. rolnictwo poza jedynym byłym zaborem pruskim takiej właśnie organizacji nie dostawało.

Świat uznał już od dawna konieczność istnienia izby rolniczych. Istnieją one tedy we Francji, Hiszpanji, we Włoszech, Belgii, Holandji, w państwach skandynawskich, nawet w kilku krajach półwyspu bałkańskiego. Bardzo wczesnie stworzyły je w sobie Niemcy a jako pozostałość po nich posiadamy i my izby: wielkopolską, pomorską oraz śląską.

Między roznamiętnienia instytucji izby rolniczych na cz. Polskę nie była nigdy obcą naszym czynnikom oficjalnym. Wszak jeszcze w r. 1922 przedkłada rząd ciadom ustawodawczym projekt ustawy o izbach rolniczych, który jednak nie doczekał się rozpatrzenia. Ustawową podstawą tej instytucji staje się dopiero rozporządzenie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 wprowadzające w Polsce izby rolnicze jako obowiązkową organizację całego rolnictwa. Pierwszym zaś krokiem wprowadzenia w życie tego rozporządzenia jest właśnie utworzenie izby warszawskiej.

Do tej pory troska o sprawy rolnicze spoczywała z jednej strony na organach rządowych, z drugiej na prywatnych zrzeszeniach rolniczych. Nie wykluczając dalszej działalności tych dwu czynników, nastąpi dziś jednak skonsolidowanie całej akcji na ogólnym poziomie.

Jak należy sobie wyobrazić zakres działania izby rolniczych? Rzeczą może najpoważniejszą, bo dla racjonalnego rozwoju rolnictwa podstawową, będzie piecza nad całem — oczywiście niszczem — szkolnictwem i doświadczaństwem rolniczym oraz nad po-

Z ostatniej chwili.

Premjer Sławek wyjechał do Spaly.

Warszawa, 14 lipca. (PAT.) Prezes Rady Ministrów, Walery Sławek udał się w dniu dzisiejszym o godz. 9.30 samochodem, w towarzystwie sekretarza

por. Szczeniowskiemu, do Spaly, gdzie przebywa P. Prezydent Rzeczypospolitej.

Wynik wyborów w okręgu Świeciany-Braclaw.

Wilno, 14 lipca. (PAT.) W niedzielę, dnia 13 bm. odbyły się uzupełniające wybory do Sejmu w okręgu wyborczym Nr. 64, obejmującym 4 powiaty Wojew. wileńskiego: świeciański, dropiński, dziśnieński i postawski. Dopiero rano zadano ustalić ostateczne wyniki wyborów. Brak jeszcze wyników z jednego obwodu ze 140 uprawnionych do głosowania, co jednak nie wpłynęło na ostateczny rezultat wyborów.

Na 249.128 uprawnionych głosowało 67.361 wyborców, czyli 27%. U nieważności 8.966 głosów, oddanych przeważnie na fikcyjne listy Nr. 13 i 47, które były wysunięte przez komunistyczny klub robotniczy t. zw. „Zmianę”. Listy Nr. 13 i 47 zostały unieważnione z powodu braku przepisanej liczby wyborców.

Ważnych głosów oddano 58.386, z czego otrzymały: Lista Nr. 2 (PPS) 6.601 głosów; Lista Nr. 3 (Wyzwolenie) 5.440 gl. Lista Nr. 4 (Bund) 73 gl. Lista Nr. 10 (Stronictwo chłopskie) 21.542 gl. Lista Nr. 19 (Blok mniejszości narodowych) 12.385 gl. Lista Nr. 20 (ruska) 259 gl. Lista Nr.

14 (Stronictwo narodowe) 11.684 gl. Lista Nr. 46 (Bezpartyjny polskolitewski demokratyczny komitet wyborczy) 295 gl.

Wobec powyższego wyniku na listę Nr. 10 (Stronictwo Chłopskie) przypada 3 mandaty, na listę Nr. 18 (Blok mniejszości narodowych) 1 mandat, na listę nr. 24 (Stronictwo narodowe) 1 mandat, na listę Nr. 2 (PPS) 1 mandat.

Jako wybrani wchodzi do Sejmu z listy Nr. 10 (Str. Chłopskie) adwokat warszawski Hofmolk Ostrowski, rolnik b. poseł Antoni Szpiał i Jan Adamowicz, rolnik z pow. wileńskotrockiego.

Z listy Nr. 18 (Bl. Mn. nar.) wybrany został Paweł Kazuro, publicysta z Wilna.

Z listy Nr. 2 (PPS) na pierwszym miejscu figuruje Pławski. Ponieważ posiada on mandat z listy państwowej faktycznie więc jako poseł wchodzi do Sejmu Franciszek Stajewski, kolejarz z Wilna.

Z listy Nr. 24 wybrany został Piotr Kownacki, dziennikarz.

Msza św. za duszę majora Ildzikowskiego.

Paryż, 14 lipca. (PAT.) W kościele polskim Wniebowstąpienia miało wczoraj miejsce jako w rocznicę tragicznej śmierci mjr. Ildzikowskiego nabożeństwo żałobne za spólką jego du-

szy. Obecni byli przedstawiciele ambasady, delegacja oficerów polskich będących we Francji na studiach, oraz przedstawiciele francuskiego ministerstwa żegluga powiatrzej.

Wyrok na Pangelosa.

Ateny, 14 lipca. (PAT.) Specjalną komisją senatu działającą jako trybunał skazała b. dyktatora Pangelosa za

dostawę dla armii sułki i wypełnienie przy tem nadużycia na 2 lata więzienia.

zaskolną oświatą rolniczą. Zagadnienie to w Polsce nie jest na razie należycie rozwijane i dlatego to rozwija się dla izby rolniczych wielkie pole działania. Izby rolnicze zorganizują systematyczną akcją ochronną wytwórczości rolnej przed szkodnikami i chorobami roślin. One dbać będą o zadziwienie dróg, zalesienie nieużytków i melioracja. Ich zadaniem będzie fachowa opieka nad rozwojem wszelkich gałęzi produkcji rolnej, badania koniunktur rozwojowych, dostosowanie produkcji do potrzeb rynku. Nie pomijają dążyć izby rolnicze dzielnicy spółdzielczości rolnej i należytej organizacji zbytu płodów. Szerzej funkcji z zakresu administracji sprawowanych dotychczas przez władze, przekazany zostanie izbom rolniczym. One będą dysponować subwencjami Ministerstwa Rolnictwa, one wreszcie współpracować będą z Rzą-

dem w zakresie projektów ustawowych i rozporządzeń dotyczących zagadnień polityki gospodarczej, opracowanych przez Ministerstwo Rolnictwa.

Izby rolnicze zrzeszają w swem łonie wszystkie interesowane czynniki. Reprezentowany w nich jest samorząd terytorjalny, towarzystwa rolnicze, zrzeszenia spółdzielcze, związki i organizacje fachowe zajmujące się specjalnymi dziedzinami produkcji. Podług ilości radców mianuje Minister Rolnictwa wprowadzając w ten sposób do izb znawców miejscowych stosunków oraz przedstawicieli nauki.

Stoletniej Izby Rolniczej, która rozpoczyna obecnie swą działalność, życzymy jak najlepszego rozwoju dla dobra rolnictwa a temsamem dla dobra Państwa.

P. Prezydent wyjeżdża w sierpniu do Tallina.

Warszawa, 12 lipca. (PAT.) Ministerstwo Spraw Zagranicznych komunikuje: W początkach sierpnia P. Prezydent Rzeczypospolitej uda się drogą morską przez Gdynię do Tallina celem złożenia urzędowej wizyty p. Naczelnikowi republiki estońskiej.

Rewizyta Ministra Kwiatkowskiego.

Gdynia, 13 lipca. (PAT.) Pan Minister Kwiatkowski odjechał dziś przez Berlin z rewizytą do Sztokholmu, skąd uda się do Oslo, a następnie do Kopenhagi.

Posiedzenie Senatu.

Warszawa, 13 lipca. (PAT.) Włażne posiedzenie Senatu zostało zwołane przez marszałka Senatu prof. Szymańskiego na piątek, 18 bm. na godzinę 16.

Podpisanie umowy z Niemcami.

Warszawa, 13 lipca. (PAT.) W dniu 12 bm. podpisana została w Warszawie umowa żytnia pomiędzy Polską a Niemcami. Umowę ze strony polskiej podpisał podsekretarz stanu M. S. Z. dr. Alfred Wyszcki, ze strony niemieckiej, poseł Rezyzy w Warszawie Ulrich Rauscher.

Umowa ta jest przedłużeniem umowy zawartej 18 lutego br., przyrzeczeniem do tej ostatniej wprowadzono szereg zmian.

Rozbudowa Gdyni.

Gdynia, 13 lipca. (PAT.) Galkowicie kosztą budowy m. Gdyni na 50.000 mieszkańców obliczono na 104 miliony zł. Dotychczas wydano na budowę miasta 10.666.398 zł. Za tę kwotę wybudowano dwa domy czteropiętrowe, kolonję rybacką na 30 rodzin, gimnazjum powszechne, strażnicę połączoną z hotel robotniczym, prócz tego 14 kilometrów kanalizacji, stację oczyszczania ścieków i stację przepompowywania dolnej kanalizacji, 24 km. rurociągi, zbiornik na 2 miliony litrów wody, stację pomp na Oksiwiu, 7 km. jezdn. dwa kilometry chodników i 9 kilometrów robót ziemnych.

Likwidacja incydentów granicznych.

Warszawa, 13 lipca. (PAT.) Stosownie do porozumienia, osiągniętego w ostatnich dniach między Rządem polskim i niemieckim w sprawie wyjaśnienia przebiegu incydentów na granicy polsko — niemieckiej oraz ich likwidacji, wyjeżdża dnia 13 bm. z ramienia Ministerstwa Spraw Zagranicznych do Berlina, zastępca naczelnika Wydziału zachodniego, radca Tadeusz Lechnicki dla przeprowadzenia ostatecznych rozpraw w tej sprawie z szefem sekcji polskiej w urzędzie spraw zagranicznych Rezyzy, radcą legacyjnym Noeblem.

Ruch zawodowy wśród emigrantów polskich we Francji.

(Korespondencja własna „Gazety Lwowskiej”)

Paryż, w lipcu 1930.

Z chwilą zwalenia się do Francji w latach 1922—23 obryzmy masy wychodzący polski, szczególnie z Westfalii, masy, dochodzące w tych dwóch latach do 200.000 głów, aktualnym stało się zagadnienie zawodowego zorganizowania robotników polskich. Zagadnienie to było tembaridz palące, że konsultaty nasze nie były jeszcze należycie zorganizowane, a przedewszystkiem nie przygotowane na te obryzmy pracy, jakie niosła z sobą masa polska. Praca ta zaś była tem trudniejsza, że i Francja nie była przygotowana na ten prawdziwy załew niektórych swych prowincji przez cudzoziemców. Załew ten był natomiast konieczny, jeśli się zważy, że podczas wojny Francja straciła w zabitych blisko półtora miliona samych żołnierzy (bez oficerów), a drugie tyle w kalekach zupełnych, lub częściowych. Jakże roce musiał przeciążać całą dzieło odbudowy. Zważył je spro wadzić robotnicy nie przygotowani, a wśród nich w dużej mierze i polscy.

Wśród tych mas nowoprzybyłych robotników krajowych siła rzeczy musiały się dać odczuć tarcią, wynikającą zarówno na tle różnic plemien nych, jak i na tle konkurencji w pracy i zarobku. Cudzoziemiec podno sił poziom wydajności pracy, narazając się przez to robotnikowi krajowemu, lecz otrzymywał mimo to niższy zarobek, za co miał żal do towarzysza Francuza. Zdarzały się nieuczłaśnie wydalania z pracy, drobne, lub nawet poważniejsze pokrzywdze nia, nie przestrzeganie konwencji emigracyjnej, odmawianie opieki społecznej i t. d.

Konsultaty, nierozbudowane nale żyć pod względem personalu, nie mogły się zajmować szczegółowo wszystkim sprawom indywidualnymi, ale starły się je ujmować w problem i interwenjować u władz francu zkich, czy w przedsiębiorstwach. Konieczność istnienia obrony indywidualnej robotnika narzucała się sama przez się. Zrozumiały to organizacje syndykalne francuskie i rozpoczęły propagandę za wciągnięciem jak najwięcej liczby obywateli. Jeśli idzie o stronę polską, to zadanie to uławiło do pewnego stopnia władze związków zawodowych krajowych, przynajmniej jednak należy, że „oddali” robotnika polskiego organizacji zawodowej francuskiej bez zastrzeżenia domia jakichkolwiek praw. Przesłano na temat kilku działaczy, którzy mieli ująć ruch syndykalny polski w swe ręce.

Syndykatem francuskim, który skorzystał z tych ułatwień, że strony polskiej była Generalna Konfederacja Pracy (Confederation Generale du Travail, lub w skróceniu C. G. T.), należąca do II Międzynarodówki (am sterdańskiej). Identyfikuje się zwykła odległa się od tradycji, ale w gruncie rzeczy C. G. T. grupuje wszystkie żywioły radykalne, choć kierownictwo pozostaje w rękach socjalistów.

C. G. T. zdołało skupić w swych szeregach zaledwie kilka tysięcy imigrantów polskich, gdy do konkurencji wystąpił Związek Robotników Polskich we Francji.

Robotników Polskich, założony w r. 1924, zdołał w ciągu 4 lat skupić około 15 tysięcy członków, prowadząc pracę bardzo wydatną w skutkach.

C. G. T., idąca na hasła najradykałniej, zdołała wciągnąć do swych szeregów około 10.000 robotników polskich, głównie w okolicach podparyskich, we Francji północnej i środkowej.

Zarówno w tym syndykacie, jak i w C. G. T., członkowie polscy nie ma

ją żadnego wpływu na kierownictwo, które w myśl statutu spoczywa wyłącznie w rękach Francuzów. C. G. T. prowadzi bardzo ostrożną politykę pracy i stara się uzyskać polepszenie bytu robotników zapomocą układów. Strajk uważa za broń ostateczną, bardzo rzadko stosowaną, w przeciwieństwie do „unitarów”, którzy chwytają się często blawych powodów dla wywołania strajków.

Ponieważ Konfederacja Chrześcijańska wcale członków polskich nie grupuje, a C. G. T. i Związek Robotników Polskich liczą ich po 15.000, to wraz z polskimi „unitariami” otrzymamy zaledwie około 40.000 imigrantów polskich, zorganizowanych zawodowo.

W porównaniu z podmiłowaną masą pracujących we Francji Polaków jest to oczywiście bardzo mało.

Jeśli idzie o tereny, to największe polskie syndykaty znajdują we Francji północnej, pośród górników, w środkowej (Lyon) i wschodniej. Już wokół Paryża ruch syndykalny polski jest słabszy, a w reszcie Francji nie istnieje niemal zupełnie.

Al. Then.

Dookoła Paneuropy.

Odpowiedź rządowi rumuńskiemu.

Paryż, 13 lipca. (PAT). W odpowiedzi swojej na memorandum Brianda, rząd rumuński zaznacza, iż jest szczęśliwy, że, mogąc stwierdzić swoją zgodność z zasadami wymienionymi w memoriale, udzieli wszelkiego poparcia w sprawie realizacji projektu federacji.

Odpowiedź zaznacza, iż konsolidacja pokoju i pomyślność narodów mogłyby być trwałe zapewniwszy jedynie przez stałą współpracę narodów na terenach politycznym i gospodarczym. Urzeczywistnienie tego rodzaju współpracy, jak proponuje memoriał Brianda, może przyczynić się potężnie do osiągnięcia celów Ligi Narodów, posługując za podstawę szerokości i harmonijnego współdziałania narodów, zrywających ostatecznie z przeszłością, odosobnieniem i uczuciem nienawiści.

Odpowiedź austriacka.

Wiedeń, 13 lipca. (PAT). Rząd austriacki oświadcza gotowość współpracy w duchu pojedynkowania w planowanej Unji. Zgodnie z tem memorandumem, jest Austria zdania, że Unja paneuropejska powinna pracować z Liga Narodów w ścisłym stosunku, nie tylko pod względem prawnym i praktycznym, lecz także organizacyjnym. Konferencja paneuropejska powinna otrzymać swój mandat na mocy uchwały Zgromadzenia Ligi Narodów, celem zapewnienia sobie sympatii pozaeuropejskich członków Ligi. Decydujący krok w kierunku organizacji Pan-Europry może jednak na

Następnie odpowiedzi spróbuję poglądy, iż projekt Brianda winien być wprowadzony w życie w ramach Ligi Narodów, gdyż jedynie w ramach Ligi Narodów — mówi odpowiedź — powstała organizacja, mogłaby określić się na podstawie dokładnie określonej i uznanej przez wszystkich członków Ligi Narodów.

Nie kwestjonując sprawy podporządkowania problematów gospodarczych politycznym, rząd rumuński oświadcza, że porozumienie polityczne dużej elastyczności wydaje się mu wystarczającym podłożem dla zorganizowania ścisłej współpracy w dziedzinie ekonomicznej.

W zakończeniu rząd rumuński daje wyraz swemu przekonaniu, że projekt federacji stanowiłby początek nowej ery w życiu narodów.

Odpowiedź litewska.

stąpić dopiero po zlikwidowaniu możliwości wojny europejskiej. Zanim pokój europejski można będzie uważać za zagwarantowany przeciw wszelkim zastrzeżeniom, muszą istnieć jeszcze zaognienia zostać rozwiązane, na podstawie pełnego równoprawienia narodów europejskich. Załatwienie zadań gospodarczych unji paneuropejskiej nie powinno być przekazane wyłącznie tylko rzeczoznawcom. Sprawy te winny się znajdować również w rękach politycznych ekspertów rozmaitych krajów.

Odpowiedź litewska.

Paryż, 13 lipca. (PAT). Odpowiedź litewska na memorandum Brianda w sprawie Paneuropry stwierdza, że Litwa jest jednomyślnie z naszymi ideami wzmiarkowanego memorandum, oraz deklaruje wale współdziałania w tem dziele. Dalej, odpowiedź zaznacza, że federacja europejska nie będzie mogła rozwijać się, póki trwać będą pomiędzy członkami przyszłej federacji antagonizmy

mające swoje źródło w aktach wymagających naprawy, a dotychczas nie naprawionych. Przyszła federacja europejska zdaniem rządu litewskiego winna mieścić się w ramach Ligi Narodów. Wreszcie nota opowiada się za zwolnieniem konferencji w sprawie Paneuropry oraz przeciwko tworzeniu stałego sekretariatu generalnego Federacji europejskiej.

Głosy prasy angielskiej.

London, 13 lipca. (PAT). Dzienniki przyciągają odpowiedź polską na memorandum Brianda, podkreślają, że aczkolwiek odpowiedź polska jest przychylna, to nie jest wolna od strzechów w sprawie bezpieczeństwa.

Wysunięta w związku z tem idea protokołu geneńskiego oznaczać Rządu polskiego znalezienia wspólnej platformy a równocześnie wskazywać zasady, które dotyczą polskich żądań bezpieczeństwa granic.

Uwagi „Pester Lloyd”.

Budapeszt, 13 lipca. (PAT). Omawiając odpowiedź Polski na memoriał Brianda, podkreśla „Pester Lloyd”, że wypadła ona bardziej serdecznie i pozytywnie niż się tego można było spodziewać. Sądzone bowiem, że odpowiedź polska będzie zawierała pewne zastrzeżenia z uwagi na specjalne położenie Polski. Idea protokołu ge-

neńskiego, jako podstawa dyskusji dla przyszłych rokowań, została w odpowiedzi polskiej poraz pierwszy oficjalnie wysunięta do dyskusji i wkrótce okaże się, jak myśl ta zostanie przyjęta przez europejską opinię publiczną. Dziennik zapytuje, czy Briand, wobec tego, iż rząd robotniczy jest w Anglii ponownie u steru,

podmieję inicjatywę i powiodłoby to tego interesującego dokumentu nowego prawa międzynarodowego. Idea ta — kończy dziennik — miałaby wiele za sobą; tem więcej, że geneński protokół niejako mówi o bezpieczeństwie i rozjemstwie, lecz zawiera również program rozbrojenia, bez którego podjęcie paneuropejskiej konferencji zdaje się pozytywnych wyników nie będzie mogło wydać. I dlatego należy dać dalsze losy inicjatywy polskiej z zainteresowaniem śledzić.

Kondolencja Ministra Kwiatkowskiego.

Warszawa, 13 lipca. (PAT). W związku ze straszną katastrofą, jaka miała miejsce pod Neurode, Minister Przemysłu i Handlu inż. Kwiatkowski, przesłał na ręce ministra gospodarstwa Rzeszy następującą depeszę kondolencyjną: Bardzo wzruszony straszną katastrofą, która miała miejsce w kopalni pod Neurode, pospieszam wyrazić W. E. w imieniu administracji górniczej w Polsce najszczerze wyrazy współczucia z powodu tego wielkiego nieszczęścia, jakie nawiedziło przemysł górniczy w Niemczech.

W odpowiedzi na depeszę Ministra Kwiatkowskiego, nadeszła od sekretarza stanu Trendelburga, jako szefa górnictwa niemieckiego, następująca depesza: Za przyjazne wyrazy współczucia z powodu katastrofy w kopalni Moelke, wyrażam Panu i polskiemu zarządowi górnictwa moje najserdeczniejsze podziękowanie.

Nasz wywóz w czerwcu.

Warszawa, 12 lipca. (PAT). Główny Urząd Statystyczny podaje: Według dotychczasowych obliczeń Głównego Urzędu statystycznego handlu zagranicznego Polski łącznie z W. M. Gdańskiem, wywóz w czerwcu wykazał 1,337,938 tonn o wartości 160,274,000 złotych. W porównaniu do maja wywóz zmniejszył się w wadze o 94,392 tonn wartości 29,927,000 złotych. W porównaniu do maja zmniejszył się głównie wywóz artykułów spożywczych o 1,350,000 złotych.

Wybrańcy fortuny.

Warszawa, 12 lipca. (PAT). W drugim tymi ciągnięcia Klasywej Loterie Państwowej padły ważniejsze wygrane na następujące numery: 20,000 zł. na nr.: 126921. — 2000 zł. na nr.: 208649. — 1,000 zł. na nr.: 27666, 137523, 158745. — 500 zł. na nr.: 19721, 29618, 105643, 107300, 114216, 200971. — 400 zł. na nr.: 153564, 162881, 178019, 16889, 21464, 44262, 52749, 58199, 61169, 67900, 72706, 73337, 87796, 93236. — 300 zł. na nr.: 155034, 161504, 162897, 166935, 167245, 171517, 180507, 189913, 191684, 201124, 201879, 205094, 341, 3079, 5602, 7201, 24393, 33691, 33400, 61452, 62710, 82911, 98820, 101918, 112454.

Nowa „herezja“ na sow. Ukrainie.

Wyrazem wciąż nurtujących prądów nacjonalistycznych na Ukrainie jest powstawanie coraz to nowych „herezji“ wśród samych komunistów ukraińskich. Po zlikwidowaniu opozycji Szumskiego przyszła kolej na niszczenie kierunku literackiego, stworzonego przez Chwilowego. Wkrótce potem musiano zwałować teorie ekonomisty Wolobużyna, dowodzącego, że Ukraina jest kolonią sowieckiego Związku. W roku ubiegłym głosiła była „herezja“ wiceprezesa Ukr. Akademii Umiejętności, zakończona uwieżnieniem jego i setek inteligentów ukr., a wreszcie procesem w Charkowie. Ostatnio znów pojawił się na horyzoncie ze swą nieprawomysłną teorią nowy „herezyt“, Jaworski.

Wypadek ów jest o tyle ciekawy, że Jaworski uchodził dotąd za reprezentanta nauki komunistycznej i podawany był jako wzór uczonego ukraińskiego, przestrzegającego w swej działalności bolszewickiej ortodoksj. Jako taki był członkiem KPZU i kierownikiem Instytutu Marksizmu i Leninizmu w Charkowie, nadto zaś występował na różnych kongresach zagranicznych w charakterze reprezentującego delegata sowieckiego.

Otóż ów Jaworski napisał kilka dzieł z dziedziny historii ruchu politycznych i rewolucyjnych na Ukrainie, w których broni zasady, że w ruchach tych między rokiem 1905 a 1917 czynnikami decydującymi był nie proletariąt, lecz burżuazja ukraińska, i nie socjalizm, lecz moment narodo-

wy i niepodległościowy. Twierdzenie to nie jest oczywiście żadną rewelacją, ale prostym świadectwem prawdy, której jednak komunistki „rosyjskie“ mogą ścierpieć. Zaczęła się tedy według utartej recepty naгонка na Jaworskiego, który oskarża się nadto, że pośrednio wykazuje szlachetność dyk-

tatury proletariatu na Ukrainie i propaguje utworzenie „burżuazyjnego państwa ukraińskiego“.

Jak się tak naгонка zwykła kończy — wiemy. Albo upokorzeniem i odwołaniem wszystkich nieprawomyślnych twierdzeń, albo też fizycznym zniszczeniem autora i jego książki. Jaworski będzie musiał wybierać. Y.

Leon Daudet o pomysłach Sauerweina.

Paryz, 13 lipca. (PAT.) W dzienniku „Action Francaise“ Leon Daudet atakuje gwałtownie Sauerweina za jego artykuł ostatni w „Le Matin“. Dowodzi on, że artykuł ten inspirowany był przez najbliższe otoczenie Brianda, w którym panuje wielka trwoga z powodu obecnej sytuacji międzynarodarowej. Sauerwein występuje w wyraźnym awansami pod adresem Niemiec, gdzie słychać już porzęknięcie bronią. Czyni on im jak najdalej idące obietnice, jeżeli tylko nie zechcą rzucić się natychmiast na Polskę, albo na Alzacje lub na obłaz razem.

W dalszym ciągu Leon Daudet poddaje szczegółowej analizie przedstawione przez Sauerweina korzyści, jakie odniosły Niemcy ze zbliżenia z Francją. Ułatwienia w spłacie odszkodowań o których mowa w pierwszym ustępie są niczem innym, jak okazaniem pomocy finansowej Niemcom, czyli kompletnym niezrealizowaniem prawdziwego znaczenia planu Younga co do którego nałwini ludzie przypuszczali, że są on użył jako gwarancji spłaty odszkodowań. Niemniej godnym uwagi jest ustęp mówiący o powrocie do rozumnej organizacji wojskowej. Oznacza to zaproszenie zniszczenia wojskowych za-

strzeżeń traktatu wersalskiego i oczywiście powrót do armii niemieckiej z r. 1914 z całą jej świetną artylerią i awjacja.

Lecz perła prawdziwą — kończy „Action Francaise“ — jest ustęp o korytarzu pomorskim. O jakimś możliwościach może być mowa, skoro idzie o zniesienie korytarza? Jedyne nowo rozbiór Polski o którym być może myśli już Briand zdobny będzie zadolowił chciwość Niemiec, których apetyty zastrzeżone zostały przez jałoscopy złożony przez Sauerweina.

Moskwa, 13 lipca. (PAT.) Artykuł Sauerweina, omawiający sprawę francusko - niemieckiej ententy; znalazł również odzew i na łamach prasy sowieckiej. Dzienniki moskiewskie dowodzą, że projekt francusko-niemieckiego sojuszu jest skierowany swym ostrzem głównie przeciwko Sowiety i że ewentualną przysług armii niemiecką stworzonąby tylko dla użycia jej przeciwko Z. S. S. R. Prasa wskazuje pozatem na poruszenie, jakie wywołał artykuł „Matina“ w polskich kołach politycznych dodając, że artykuł ten wyraża pogroźki Francji, która odpowiada na ostatni flirt Polski z Włochami.

Majaczenie litewskiej urzędów.

Gdańsk, 13 lipca. (PAT.) Z Kowna donoszą: Organ rządowy „Lietuvos Aidas“ omawia w ostatnim z numerów sprawę rewizji traktatów pokojowych, przyczem pisze m. in.: „Przywrócenie granic przedwojennych jest wykluczone, należałoby jednak domagać się rewizji granic Polski. Granice te są

największym głupstwem Europy wojennej. Bez zmiany granic Polski, uspokojenie w Europie jest niemożliwe“. Dzienniki gdańskie, przedrukowując powyższy artykuł, oświadczają, że „Lietuvos Aidas“ ma na myśli w pierwszym rzędzie kwestję Wilna.

RĘKAWICZKI
męskie i damskie
FOWNES, LONDYN
PERKIN, GRENABLE
GANT BAL, CHAMBERY
WYŁĄCZNY SKŁAD
A LA VILLE DE PARIS
GABRYEL STARK
LWÓW, PL. MARJACKI 11.

XVI. Kongres komunistyczny zamknięty.

Moskwa, 13 lipca. (PAT.) Agencja TASS donosi: XVI kongres partii komunistycznej został zamknięty, po dokonaniu wyboru nowego komitetu centralnego, złożonego z 71 członków i 67 zastępców. Wśród wybranych członków komitetu znajdują się: Stalin, Kaganowicz, Molotow, Kalinin, Woroszyłow, Rudzutak, Kujbyszew, Mikojań, Jakowlew, Kirow, Rykow, Tomski i Bucharin.

Moskwa, 14 lipca. (PAT.) Wczoraj zakończył swoje obrady XVI zjazd partii komunistycznej. Przed zamknięciem zjazdu wygłosił dłuższą mowę Kalinin. Poza ten zjazd polega centralnej komisji kontrolującej przeprowadzenie zasadniczej likwidacji wszystkich instytucji, których forma została przyjęta od systemu kapitalistycznego.

CZY JESTEŚ JUŻ CZŁONKIEM KOMIT. FLOTY NARODOWEJ?

Jesteli nie, dżeczek!
Nie wolno zwlekać!!!
Roczna wkładka członka t y l k o i z l.

Krwawe manifestacje w Bombaju.

Bombaj, 13 lipca. (PAT.) Według otrzymanych ostatnio doniesień, w czasie manifestacji, którą ustulwio zorganizować wzorąj nacjonalisci, mimo zakazu władz oraz wyjątkich środków starc, 500 osób odniosło rany, 150 osób, w tem 30 ciężko rannych, umieszczono w szpitalu.

Przes komitetu kongresu w Bombaju, został wskutek tej manifestacji skazany na cztery miesiące ścisłego więzienia.

Teatr w Polsce a młodzież.

Młodzież nasza, a mamy tu w skład przedwzrostkiem młodzieży — młodzieńcy, uległa od kilku lat powtarzającej chorobie „kinomanii“. O zastraszających objawach tej epidemii i jej fatalnych skutkach pisaliśmy już kilkakrotnie; pisał też o tem z przerażeniem (dosłownie) nawet sam organ przedsiębiorców kinowych, przestrzegając rodziców i wychowawców przed konsekwencjami.

Młodzież potrzebuje jednak jakiejś rozrywki umysłowej, potrzebuje pewnego obcowania ze sztuką, tęskni za pewnymi objawami i walorami artystycznymi.

Otóż tutaj otwiera się droga i ściśle obywatela dla teatru.

Teatr był w Polsce zawsze bliski młodzieży, aby wspomnieć tylko teatry szkolne, jezuickie, konwiktove (np. w „Collegium Nobilium“ Konarskiego) itp. Teatr nie jest stworzony tylko dla starszych; nie może ograniczyć się tylko do czynienia wielkich artystycznych eksperymentów i „sprzebojów“ ani też, jak to się teraz często dzieje, do służenia zepsutym instynktom i modnej zmysłowości współczesnego pokolenia.

Zadaniem sceny narodowej jest słuzenie społeczeństwu w jego wysokich celach kulturalnych, a także wychowawczych, stąd wypływa postulat zbliżenia młodzieży do teatru i na odwrót teatru do młodzieży.

Wrócić trzeba do tego, co leżało w tradycji naszego narodu, co jest rzeczą uznaną na całym świecie, do czego garnie się i młodzież i lepsza część aktorów.

Na temat stosunku teatru polskiego do młodzieży rozpisal niedawno bardzo ciekawą ankietę jeden z najwybitniejszych polonistów i pedagogów warszawskich, p. Leon Płoszewski, a dane swoje zbierał przy pomocy Kół T. N. S. W. w większych środowiskach polskich. Obecnie ogłasza wyniki tej ankiety w przedostatnim numerze „Przeglądu Pedagogicznego“.

I oto co się pokazało? Sprawa stosunku teatrów polskich do młodzieży szkolnej jest właściwie prawie w całej Polsce zaniedbana i nieuregulowana.

Najlepiej zorganizowana jest ta rzecz na Górnym Śląsku, w Katowicach. Teatr polski urzadzają tu stale pewną ilość przedstawień dla młodzieży; w roku 1929 dano 16 t u jest jeszcze bardzo malo! takich przedstawień operowych i dramatycznych. W Zarządzie „Towarz. Przyjaciół Teatru Polskiego“ i w Komisji teatralnej zasiada kilku profesorów gimnazjalnych. Władze szkolne ślaskie popierają tę akcję bardzo gorliwie, a młodzieży spieszy do teatru chętnie, liczenie, ba nawet zjeżdża w tym celu z prowincji.

Nieźle jest także w Poznaniu, gdzie specjalne przedstawienia teatralne dla młodzieży są rzadkie, ale daje

się liczne sztuki tzw. „klasyczne“ (starsze i nowsze) i daje się chętnie znaczne zniżki dla młodzieży, która zjeżdża nadziei tak mogła w r. 1929 widziec tu same doskonałe granie utwory Freydry, Kasprzycza, Krasickiego, Wypiąskiego, Rydla, Słowackiego, Mickiewicza, Nowaczyńskiego, Moliera i innych. Także w Bydgoszczy daje tamtejszy teatr z razy w miesiącu popołudniowo przedstawienia dla młodzieży, a sfery nauczycielskie wykupują teatr i rozsprowadza tania bilety młodzieży. W Toruniu nie ma żadnej poważniejszej akcji w tym kierunku.

W Krakowie, który ma wielkie tradycje teatralne, przedstawia w latach 1923—1926 przedstawienia dla młodzieży; szły one świetnie i zawsze teatr był pełen. Dano ich w tych latach 38. Niestety później dyrekcja teatru zaczęła sobie te przedstawienia bagatelizować, dawać młodzieży „na zero“ same rzeczy „ograne“, „odpadki“ i „resztki“, a niedbałość w reżyserji i grze aktorów stała się wyraźną.

A co w Lwowie? W Lwowie istnienia Kuratorium, który zajmował się tą sprawą układał z teatrem i reper-tuar, dawał relegendów do pogadanki wstępnych. Rzecz stała znakomicie; młodzieży wypinala teatr, entuzjazmowało się „Księciem Niezłomnym“, „We sełma“, „Wywołaniem“, „Hamletem“, „Świętoszkiem“ i t. d. Niestety — pisze p. Płoszewski — obecnie sprawa jest w zaniedbania, — bo nie interesu-

ją się nią ani władze szkolne, ani nauczycielstwo, ani teatr. Przedstawienia „dla młodzieży“ są tylko „od wypadku“; żadnego programu, żadnej konsekwentnej działalności zauważać nie można.

W Lublinie i Wilnie są pewne dobre zamiary i pobożne życzenia, ale teatry zrobiły dotąd bardzo niewiele.

W Warszawie i Łodzi daje się przedstawienia raczej dla dzieci malych lub tzw. „popularne“, ale nie dla młodzieży szkolnej, potrzebującej specjalnego repertuaru.

Jednym słowem, bilans wysiłków i płonów w omawianej dziedzinie przedstawia się marnie, bezprogramowo, drożyczo.

A głosów wołających o poprawę, o rozpoczęcie jakiejś planowej akcji w kwestji teatru dla młodzieży — pojawia się coraz więcej. Obok „Przeglądu Pedagogicznego“, urzadzila na ten temat ciekawą ankietę i „Polska Zbrojnia“.

Tak wybitne jednostki z sfer aktorских, jak J. Osterwa, jak Maria Strońska, dyrektorka popularnego teatru „Ateneum“ w Warszawie, jak Jerzy Leszczyński, odzywają się z entuzjazmem o przedstawieniach dla młodzieży, tęsknią za niemi, nazywają młodzież „namiłszą i najwzajemniejszą swoją publicznością“.

Aktor polski, grający dzisiaj zbyt często w jallowych, głupich, płytych sztukach zagranicznych, importowanych do Polski dla użyciu „współczesnej“ publiczności, grający w tandencie

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Lwów, dnia 14 lipca 1930.

RUCH SŁUŻBOWY

W MINISTERSTWIE WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej postanowił z dnia 4 lipca 1930 r. zamianować:

Profesora zwyczajnego etnografii i etnologii w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie dra Jana Bystrońską — profesorem zwyczajnym socjologii i etnologii na Wydziale Filozoficznym tegoż Uniwersytetu;

Profesora zwyczajnego w Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie dra Stanisława Piłonia — profesorem zwyczajnym historii literatury polskiej na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

(„Monitor Polski” Nr. 158, z dnia 11 lipca 1930 r.).

PRZENIESIENIE W SZKOLNICTWIE POWSZECHNEM.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego przeniosło z dniem 1 sierpnia 1930 r. na własną prośbę p. Franciszkę Pogorzelską, nauczycielkę 7 kl. publ. szkół powsz. w Brzeżniskach, powiatu Ropczyc, do 7-kl. publ. szkół powsz. w Buczaczu; p. Miłona Kinasa, nauczycielka 1-kl. publ. szkół powsz. w Rozdoliu powiatu Gorlice, do 2-kl. publ. szkół powsz. w Wojsławicach, powiatu Sokół; p. Helenę Biełzymajer, sz. nauczycielkę 3-kl. publ. szk. powsz. w Gorzycach, powiatu Tarnobrzeg, do 4-kl. publ. szkół powsz. w Świądowicach, powiatu Sambor, z dniem 1 czerwca 1930 r.; p. Annę Pudełko, nauczycielkę 4-kl. publ. szkół powsz. w Długim powiatu Sanok, do 7-kl. publ. szkół powsz. żeńskiej im. Królowej Jadwigi w Rymanowie, oraz w drodze konkursu p. Aleksę Łęsiuk, kierownika 2-kl. publ. szk. powsz. w Koltowie, powiatu Złoczów, na równorzędne stanowisko do 6-kl. publ. szkół powsz. w Sokółkowie powiatu Złoczów.

Podniosły dzień w Gdyni.

Gdynia, 13 lipca. (PAT.) Dziś miasto Gdynia znajdowało się pod znakiem uroczystości poświęcenia statku „Dar Pomorza” i podniesienia jego bandery, poświęcenia chłodzi gdynskiej i położenia kamienia węgielnego pod budowę Państw. Banku Rolnego w Gdyni. Z okazji tej przybyli do Gdyni Ministrowie: Przemysłu i Handlu Kwiatkowski, Rolnictwa Janta Polczyński oraz Reform Rolnych Starniewicz, posłowie Belgii i Norwegii, generałowie Pałaski, Skierski, Rachmistrzow, Zaruski, Wojewoda pomorski Lamot, starostwo krajowi polonaziski i pomorski i inni. Po Mszy św. ks. biskup Okoniewski w asyście miejscowego duchowieństwa dokonał poświęcenia bandery okrętu, darowanej przez ziemiaństwo Pomorza. Minister Kwiatkowski i Ministrów Janta Polczyński asystowali przytem jako rodzice chrzestni. Po przemówieniu Ministra Janta Polczyńskiego, Minister Kwiatkowski wygłosił dłuższe przemówienie, przeprowadzając analogię między zwycięstwem pod Granulwadem a dzisiejszą uroczystością. Następnie przemawiał gen. Pałaski, dowódca O. K. Nr. 8, gen. Zaruski, komandor Mohuczy, z kolei kap. Piotrowski odczytał nadesłane telegramy. Około godz. 15 w obecności Ministra Reform Rolnych Starniewicza, Ministra Przemysłu i Handlu Kwiatkowskiego oraz prezesa Państwowego Banku Rolnego Ludkiewicza, posłów Norwegii i Belgii, konsula francuskiego i norweskiego i innych, odbyło się poświęcenie chłodzi gdynskiej. Poświęcenia dokonał ks. biskup Okoniewski, poczem Ministrowie i inni uczestnicy udali się na plac budowy gmachu Państw. Banku Rolnego. Tu w pobliżu murów przyszłego Banku przemówił do zebranych ks. biskup Okoniewski, podnosząc znaczenie tej instytucji. Następnie przemawiał Minister Starniewicz, prezes Ludkiewicz i inni, poczem wmurowano akt erekcyjny.

Blok agrarny.

Wiedeń, 13 lipca. (PAT.) Wedle doniesień dzienników z Biadogrodu, zaprosił Rumunja przedstawicieli rządów jugosłowiańskiego oraz węgierskiego na konferencję mającą rozpocząć się dnia 21 lipca br. w Sinaie, celem obradowania nad kwestją stworzenia bloku agrarnego tych trzech państw.

Zamordowanie księdza w Paryżu.

Parryż, 14 lipca. (PAT.) Jak donoszą pisma, w nocy z soboty na niedzielę na jednej z ulic znaleziono trupa księdza hiszpańskiego zamordowanego w tajemniczy sposób „k przysługującą, zbrodnia miała podłoże polityczne.

Pieniądz taniej.

Zurych, 13 lipca. (PAT.) Szwajcarskie National Bank w Zurychu obniżył stopy dyskontową z 3 do 2 i pół procent i stopy lombardową z 4 na 3 i pół procent.

Bombaj, 13 lipca. (PAT.) Bank Indyski obniżył stopy dyskontową z 6 na 5 i pół procent.

London, 13 lipca. (PAT.) Reuter. Z Ameryki donoszą, że Federal Reserve Bank obniżył dyskonto z 4 na 3 i pół procent.

Odebranie debitu 11 czasopismom.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na podstawie dekretu w przedmiocie tymczasowych przepisów prawnych odebrało debity poczynny następującym czasopismom: 4-tem czasopismom, wychodzącym w języku rosyjskim w Moskwie, a mianowicie: „Inżynierski trud”, „Rabisi”, „Kino i życie”, oraz „Krasnyj derewodobielczoznik”; 3-tem piśmiom wychodzącym w języku rosyjskim w Leningradzie — „Spartak”, „Koooperatiwny Buletyn”, oraz „Sud idioi”; czasopismu „Dennik Rownost Ludu”, wydawanemu w Chicago w języku czeskim, czasopismu „Komunar Mogilowszczyzy”, wydawanemu w Mohylowie w języku białoruskim czasopismu „Wojujonyj Biezwinnyk”, wydawanemu w Charkowie.

Dlaczego Tardieu zamknął sesję parlamentarną?

Parryż, 13 lipca. (PAT.) Premier kach, uciążliwych ludności Tardieu wycofał się dłuższą mowę w Montbrison, na ogólnym zebraniu byłych kombatanów okręgu Loary. W mowie tej Tardieu między innymi oświadczył, że rząd zamknięł sesję parlamentarną, wykonując jedynie przysługującą mu konstytucyjną uprawnienie, a uczynił to z trzech powodów. Po pierwsze sesja obecna, gdyby nabyła przedłożono o 2 tygodnie, nie dawała ani cienia nadziei na to, że zosta-

na uchwalono wniesione przez rząd projekty ustaw, a to z powodu odrzucenia opozycji. Po drugie: rząd zmuszony w tych okolicznościach do ustawnego stawiania kwestii zaufania, nie chciał wyznaczyć się do twierdzenia błędnego mniemania, jakoby podzielał opinie, iż głównym zadaniem parlamentu jest obalanie rządu. Po trzecie: siły i cierpliwość ludzka wobec a członków gabinetu w szczególności są ograniczone. Nieposob pozwolili się bić niemal fizycznie.

Pogrzeb ofiar katastrofy.

Berlin, 13 lipca. (PAT.) Dziś przedpołudniem odbył się w cmentarzu w Neu Roda pogrzeb ofiar katastrofy górniczej w szybie „Kurt”. Obchód załoby przemienił się w olbrzymią manifestację holdowniczą dla ofiar, w której wzięło udział 20.000 mieszkańców okolicznych osad górniczych. Obecni byli również przedstawiciele rządowi Rzeszy i Prus oraz delegacje władz krajowych i miejskich. Po odprawieniu nabożeństwa i przemówieniach du-

chowieństwa katolickiego i ewangelickiego, zwłoki wyprowadzone zostały na miejsce wiecznego spoczynku. W czasie pogrzebu miały miejsce wstrząsające sceny. Około 50 osób omalchych musiało wynieść Pogotowie z cmentarza. Trumny ze zwłokami górników pochodzących z innych gmin, odtransportowano na omnibusach do tych gmin. W osadzie górniczej Hausdorf tylko nieliczni mieszkańcy nie przywdziali żałoby.

amerykańsko-francusko-angielskiej, fabrykowanej na eksport, której taki Tadeusz Pawlikowski nie byłby nigdy dopuścił do teatru, — spragniony jest skąpania się od czasu do czasu w czystej, wielkiej szuace, spragniony jest gorącego oddechu w widowni, bo ten staje się coraz rzadszy.

Mylili się w niektórych miastach Polski o tworzeniu specjalnych teatrów dla młodzieży, gdzie grałaby sama młoda dziewczyna. Idea jest dobra. W Poznaniu w czasie Wielkiej Wystawy powstał taki teatr młodzieży i dał 86 przedstawień, a obecnie działa jako „teatr szkolny” i urzędują co miesiąc przedstawienia, cieszące się wielkim powodzeniem.

Jest to pierwszy taki „teatr szkolny” w Polsce, a za nim podobny zapewne i inne.

Ale niezależnie od tej idei, teatry polskie, teatry dla starszych, muszą pamiętać o młodzieży, która jest olbrzymią częścią społeczeństwa, jest jego przyszłością.

Teatry polskie są subwencjonowane przez społeczeństwo, zbywają z jego pieniędzy: społeczeństwo ma prawo wymagać pamięci o młodzieży i będzie wymagać.

Będzie wymagać jej od władz szkolnych, od nauczycielstwa, od zarządów miast i komisji teatralnych, od teatru i aktorów, którym tej sprawy lekceważyć nie wolno. To jest może jedno z najważniejszych zadań teatru.

Chocoby dlatego, aby odciągnąć młodzież od demoralizacji i nerużności kinowej, a dać jej zdrowy i piękny pokarm dla ducha.

Przypominamy tę sprawę dzisiaj bardzo gorąco, gdyż dla Lwowa staje się ona właśnie aktualną. Mamy nowe Prezydium Miasta, będziemy mieli nową komisję teatralną i nowe kierownictwo teatrów.

Wprawdzie w oręduzi nowego kierownictwa Teatrów lwowskich znalazło się miejsce dla przedstawień dla młodzieży, ogłoszono nawet ich program, głoszący o rbi e i o rbi, iż wystawione zostaną dla niej przedewszystkiem utwory: „Z chłopca król” i „Dziwośle” Baryki, „Fliglack” Bohomolca, „Solentanz” lub „Krosienka” Krasiczkiego, „Powrót posta” Niemcewicza, „Cudzoziemszczyzna” Fredry, „Reputacja w miasteczku” Korzeniowskiego, „Król Jeleń” Gózińskiego, „Figle Skapczana” Moliera i po jednej z najpiękniejszych komedji Bałuckiego i Blzińskiego, mimo to dotychczas się zawsze będziemy starannie obmyślonego, w porównaniu z kompetentni czynnikami, programu uwzględniającego archydziała naszej literatury dramatycznej.

To jest rzecz ważna i zapomnieć o niej niepodobna.

st. 1.

W dziesiątą rocznicę Plebiscytu na Warmji i Mazurach.

Warszawa, 13 lipca. (PAT.) Z okazji dziesiątej rocznicy plebiscytu na Warmji i Mazurach, staraniem Związku obrony kresów zachodnich odbyło się na terenie całej Polski wielkie obchody i manifestacje. W Warszawie odbyło się tłumne zgromadzenie publiczne. Po przemówieniach, obecni uchwalili jednomyślnie rezolucję, stwierdzającą, że plebiscyt na Warmji i Mazurach dokonany był w warunkach, uniemożliwiających ludności swobodne wyrażenie woli i że wyniki jego nie mogą stanowić o prawach Niemiec do kraju odwiecznie przez ludność polską zamieszkanego. Dalej wzywała rezolucja do kategorycznego domagania się, by prawa polskiej mniejszości narodowej w Niemczech były szanowane i zachowywane. Wreszcie rezolucja wzywała społeczeństwo do ofiarnej akcji w rzecz polskiej ludności pozostałej poza kordonem.

Nadzieje komunistów zawiodły.

Będzin, 13 lipca. (PAT.) Zapowiedziane na dziś przez komunistów wielkie demonstracje w Zagłębiu Dąbrowskim, przygotowywane przez agitatorów od kilku dni z pomocą odeszy, ułcock i t. d., spłynęły formalnie na niczym. W godzinach popołudniowych ulowały nagle grupy komunistów ze zbierać się, jednak uwiadomiona o tem policja obsadziła wszystkie ważniejsze punkty, prowadzące do miejsca zbiórek i gdy zauważono pewną tendencję do gromadzenia się, policja zatrzymała ruchliwych agitatorów komunistycznych aż do wylegitymowania się.

W ten sposób zatrzymano około 30 osób, uniemożliwiających pozostałym, przezwyciężyć wyrostkom i metom społecznym, oraz t. zw. zawodowym bezrobotnym, odbyć demonstracji. Do żadnych zajęć nie doszło. Spokój miński nie zakłócono. Każda akcja komunistyczna nie miała powodzenia. Widząca całkowicie fiasko swojej akcji, komunistów próbowali zwołać wiece na godz. 15 popołudniu, jednakowoż z powodu znikomej ilości przybyłych, do wieceu wogóle nie doszło. W powiecie zawierciańskim i olkuskim żadne wiece nie odbyły się.

KRONIKA

LIPIEC
14
Poniedziałek

KALENDARZ
Rz.-kat. Bonawent.
Gr.-kat. Kosmy
Wschód słońca o 5 m 30
Zachód „ o 10 m 29
Długość dnia o 16 m 57

LWOWSKA

TEATR WIELKI

Poniedziałek, 14 lipca, o godz. 8 wiecz.: „Czowro ludzi w czterech ścianach” — 4-akt. komedia W. Jastrzęba-Zalaskiego — występ jednolity Irny Solskiej, J. Strachocięgo. — Przedstawienie poprzedzi rzeźbą mół z tekstem „Czowro”.

Wczoraj, 13 lipca, o godzinie 9-mej wiecz.: „Czowro ludzi w czterech ścianach” — wyst. gośc. Irny Solskiej i J. Strachocięgo.

TEATR MAŁY

Poniedziałek, 14 lipca, o godz. 8 wiecz.: „Uśmiech Warszawy”, reżya — wyst. akt. teatru „Morskio Oko” w Warszawie.

Teatr Colosseum (dawny Teatr Nowości). Dnia 15 lipca 1930 pierwszy gościnny występ Teatru Rosyjskiego pod dyktando znanego artysty teatrowo-fotograficznego P. Andriejewa. W programie z udziałem artystów Teatru artystów kijowskich O. Wigocięj i zespoła artystów „opretkowych” oraz chóru i baletu O. Szepel. W programie po raz pierwszy we Lwowie operetka-muzyczna pod tytułem: „Tabor cyganów rosyjskich”.

REPERTUAR KINOTEATROW.

APOLLO: „Niemierzalna miłość” z Colley More, film dźwiękowy.
CASINO: „Miłość Murzyna” i „Auto Pancernie”.
CAMERAT: „Wielki polodłonek”.
COLOSSEUM: Z powodu rekonstrukcji, kino nieczynne.

PALCIE tylko

KOPERNIK: „Republika piratów”.
LEWY: Z powodu odnowienia sali i instalowania aparatu dźwiękowego kino zamknięte.
WISNYEN: „Republika piratów”.
OAZA: „Zmartwychwstanie” z Dolores
PALACE: „Wieczny płomień” (dźwiękowy).
PAN: „Wieczna miłość”.
STYLWY: „Choroby weneryczne” i „Jak powstaje człowiek”.

Lwowska Dyrekcja Poczt i Telegrafów ogłasza: 1. Z dniem 5, sierpnia b. r. uruchamiania się w miejscowości Lackie Małe pow. Złoczowski, agencja pocztowa, w wszystkich działach służby pocztowej. Z tego powodu przyszedł się gminie Lackie Małe do miejscowego okręgu doręcznej tej agencji, wydzielając je równocześnie z zamiejscowego okręgu doręcznej agencji pocztowej Kniatze. 2. Z dniem 11, sierpnia 1930 uruchamiania się w miejscowości Zasków pow. Łwowski, agencja pocztowa, w wszystkich działach służby pocztowej. Z tego powodu przyszedł się gminie Zasków do miejscowego okręgu doręcznej tej agencji, wydzielając je równocześnie z zamiejscowego okręgu doręcznej agencji pocztowej w Kulkowie. 3. Z dniem 16, sierpnia 1930 uruchamiania się w miejscowości Czortowiec, pow. Horodnicki, agencja pocztowa, w wszystkich działach służby pocztowej. Z tego powodu przyszedł się gminie Czortowiec do miejscowego okręgu doręcznej tej agencji, wydzielając je równocześnie z zamiejscowego okręgu doręcznej agencji pocztowej w Łuczajku.

Prezes Szasł Apelacyjny we Lwowie, p. Czesław Woycicki, wyjeżdża dnia 14 lipca br. na sześćogodniowy urlop wypoczynkowy.

Prezes Lwowskiego Oddziału Prokuratorji Generalnej, dr. Wiktor Hamerski, rozpoczął z dniem 13 b. m. 6-tygodniowy urlop wypoczynkowy. Zastępstwo objął st. radca dr. Stanisław Skracha.

Polskie Towarzystwo Zabaw Ruchowych, komunikuje, że półkolonia dla młodzieży męskiej i żeńskiej szkół lwowskich została otwarta z dniem 5 lipca. Dotychczas zgłosiło się na półkolonię około 120 młodzieży, która pod kierownictwem instruktorów udawia gimnastykę, lekką atletykę, gry i zabawy. Zajęcia odbywają się codziennie nawet przy zmiennej pogodzie od godz. 9—12 i od 17—19. W

czasie przerw młodzież otrzymuje posiłek, składający się z mleka i chleba z masłem lub bułek, płacąc za ten posiłek tylko 10 gr. Dodatkowe zgłoszenie młodzieży przyjmują się codziennie w parku TRZ. przed rozpoczęciem zajęć.

Wszczęświatowa konferencja radykalnych sjonistów we Lwowie. Wczoraj rozpoczęły się we Lwowie obrady II. Światowej Konferencji Radykalnych Sjonistów. Na konferencję przybyło ok. 20 delegatów z Polski i 6 z krajów europejskich. Obrady trwały z przerwą obiadową od godz. 11-tej rano do 1-szej w nocy. Referaty wygłosili posł. I. Grynbau z Warszawy, inż. R. Stricker z Wiednia, dr. N. Goldman z Berlina i b. min. dr. Solowiejczyk z Berlina. Mowcy zwalczają obecną politykę kierownictwa partji sjonistycznej, którą nie jest zbyt stanowcza wobec Anglii i domagają się od tego państwa, wypełnienia przyjętych na siebie mandatów palestyńskich zobowiązań.

Komisja do ustalania zwyczajów handlowych Izby przemysłowo-handlowej we Lwowie odbyła w dniu 11 b. m. posiedzenie pod przewodnictwem r. dr. Gaśl. Komisja ustaliła zwyczaj handlowy w sprawie znaczenia określenia „ziemianki jadalne, czyste i wybierane”, klauzuli „cena Polminu” przy transakcjach kupna-sprzedaży „nałowej ropy brutowej”, zwyczaj handlowy przy kupnie-sprzedaży wirowek do mleka, oraz wysokość zwyczajnego naturalnego ubytku (manka) powstającego podczas magazynowania i transportu owsa i węgla kamiennego.

STOLECZNA

Minister Poczt i Telegrafów Berner rozpoczął urlop wypoczynkowy. Kierownictwo spraw Ministerstwa objął na czas nieobecności Ministra Bernera, dyrektor departamentu dr. Kazanowski.

tutki z filtrem

Obchód grunwaldzki. W dniu wczorajszym odbyły się uroczystości obchodu 500-lecia zwycięstwa pod Grunwaldem, urządzone przez organizację Polski mocarstwowej, a mia-

nowicie Związek pracy mocarstwowej, Ligę mocarstwową, Kola fabryczne Ligi mocarstwowej, Związek drużyn ludowych mocarstwowej, Polski oraz Związek akademicki myśli mocarstwo-wej. Uroczystości mocarstwowe w sto-licy rozpoczęły się solennym naborem w kościele OO. Bernardynów, poczem uczestnicy obchodu udali się na akademię grunwaldzką, która odbyła się w sali Towarzystwa higienicznego. Podczas akademii przemawiali komendant główny Ligi mocarstwowej p. Romund Piłsudski oraz gen. Dreszer, przedstawiający znaczenie zwycięstwa pod Grunwaldem.

Obchód 25-lecia wprowadzenia języka polskiego w urzędowaniu na byłej drodze żelaznej warszawsko-wiedeńskiej i Łódźko-fabrycznej, miał przebieg wysoce uroczysty. Przybyło z wszystkich stron Polski delegacje kolejarzy, które udały się ze sztafardami do katedry św. Jana, gdzie o 9-tej odprawiano została uroczysta Msza św., na której obok był przedstawiciel władz cywilnych i wojskowych.

KRAJOWA

STANOPOL. Śmierć w ataku epileptycznym. Stefan Umyr, lat 18, z Bercezwicy Wielkiej, w drodze do szkoły, obok niny, dostał ataku epileptycznego, wpadł dla wody i utonął. Rodzice zeznali, że ich córka dostawała ataku dwa do trzy razy dziennie i nawet że ona już dwukrotnie w czasie ataków spadała do wody, lecz każdorazowo zdołała ją wyretować.

CZORTKOWA. Dwie modernizacje. De-nozna z Czortkowa, nad rzeką Szerą, obok niny, dotrła słuźca, otruła się nieślubną córką Marię Kajańską, liczącą 7 miesięcy i Józefę Leńską, 5-miesięczną, syna nieślubnego Janiny, również słuźca z Czortkowa. Kajańska otruła syna Leńską w porozumieniu się z nią. Otrucia dokonana za pomocą wyspania i narkotyków, z zamiarem do-niszczenia karakodów. Sprawczyńca areszt-owany.

Przy bólech lub zawrotach głowy, szumie w uszach, bezsenności, złem samopoczuciu, pobudzeniu należy natychmiast zastosować wypróbowany przy tych doli-gliwych środkach — wodę garcia Franciszka-Józefa. Sprawdzania naczelnych lekarzy za-kładów leczniczych dla chorób — szalka i ki-sielki stwierdzają nadzwyczajną skuteczność naturalnej wody Franciszka-Józefa, jako środka przeciżyczącego. Zjadaj w apłach.

TIGAN

W godzinach południowych p. konsul Chastang przyjmował w salo-rach konsulatu zyczenia dla Francji.

Miasto przybrało w dniu dzisiej-szym odświętny wygląd. Gmachy rzą-dowe, samorządowe, instytucji pu-blicznych i domy prywatne są bogato udekorowane flagami polskimi i fran-cuskimi. Wozy Miejskiej Kolei E-lektrycznej zwyczajowo ufa efektowne-mi chorągiewkami o barwach obu za-przyjaźnionych Państw.

Na chórce cały zespół utworów re-gulicznych wykonała pięknie p. Pre-toriusowa (śpiew) oraz dr. Karol Hei-sz (skrzypce).

W godzinach południowych p. konsul Chastang przyjmował w salo-rach konsulatu zyczenia dla Francji.

Miasto przybrało w dniu dzisiej-szym odświętny wygląd. Gmachy rzą-dowe, samorządowe, instytucji pu-blicznych i domy prywatne są bogato udekorowane flagami polskimi i fran-cuskimi. Wozy Miejskiej Kolei E-lektrycznej zwyczajowo ufa efektowne-mi chorągiewkami o barwach obu za-przyjaźnionych Państw.

Dziesiąt lat temu.

4-tej armji bez kontaktu z nieprzyja-cielem.

Na odcinku 1-szej armji jazda nie-przyjacielska, wyszukająca luk w oko-pach niemieckich na północy, przedarła się przez nie i zajęła odcinek na po-ludniowy zachód od Mołodczan.

Pod Wilnem zażarte walki grupy generała Boruszacka i oddziałów o-chronicznych miejscowych. Z korpuse-m konnym Gaja i piechotą nieprzy-jacielską.

Front północno-wschodni. Odwrót

Ostatnie wiadomości z miasta.

WIELKA KRADZIEŻ BIZUTERJI. Policja doniosła wczoraj Ewa Schor, zamieszkała ul. p. Haliękiej 3, że niez-nany sprawca dostał się do jej mieszka-nia, skąd skradł znaczną ilość bizu-terji, poczem zbiegł. Skradzione kozo-rtowności przedstawiały wartość 4.000 dolarów.

PORZUCONE DZIECKO. Patro-lujacy posterunkowo znalazł obok Miejsk. Zakładu Sirot w ul. Kade-ckiej porzucone w krzakach dziecko płci żeńskiej, liczące około 4 miesią-cy. Dziecko oddane opiekę Komisarjatu dźelnicowemu.

SAKSOFON jest instrumentem, którego ton podobnym się wydaje glo-sowi człowieka smutnego, a nawet pla-czącego. Konkretnie ton saksafonu po-dobny jest do jęków p. Gal Lenke, tancerki z kawiarń „Alhambra”. Pan-na Lenke opłakuje bowiem właśnie stratę saksafonu, skradzionego jej z garderoby. Saksafon wart jest 2170 zł.

PRZEJĘCHANIE NA UL. CHO-RĄCZYŃNY. Wychopeń Andrzej, tuż obok własnego mieszkania dostał się pod kola samochodu i zmarł, z-ciężony z tej samej ulicy. Położonego odwieziono do Pogotowia ratunko-wego.

KŁOPOT Z SLOBOKATEM. Katarzyna Szpunar, ta z ulicy Stromej, skrzyżła się dziś policji, że jej sloboka-tor, Antoni Bednarski — jak twierdzi, bez powodu — zniszczył dwie su-kenki. Sukienki były własnością go-spodni. Historia mocno niewyrazna. Co slobokator może chcieć od sukien-ek, wiszących na kalozku?

NA SZKODZĘ NASZEGO „FRAN-CAJKA”. Popłynął we Lwowie, Kwieci-ński. Należy serdecznie wypożyczyć pie-niądze ze sprzeniewierzył Eliasz Gleicher (ul. Janowska 30), który został aresztowany.

Nieudane demonstracje komunistyczne.

Niedziela 13 lipca, naznaczona przez komunistów na dzień protestu „przeciw faszyzowskiemu terrorowi”, spaliła na panosze. Tylko pod wieczór przez Wysoki Zamek, pełen o tej porze publiczności, szła garstka

L. 30

młodzieniaszków, usiłując rozdać ludziom ulotki o treści propagando-wej, komunistycznej. Na widok zbli-żającego się policjanta „komsonolcy” rzucili się do ucieczki, porzucając paczkę bibuły agitacyjnej. Znajdowało się tam 30 kg. odez, 40 sztuk biule-tynow Centralnego komitetu KPZU. Przed kilkoma dniami na cyklostylu nieestetycznie wybitych, kilkadziesiąt broszur treści antypaństwowej; nie-gzemplary „Nasze” i „Pracownicy” itd. De-monstrantów nie zdolano aresztować.

Co usłyszysz przez radio?

Poniedziałek, 14 lipca.
LWÓW (583). Godz. 17-35: Transmisja z Krakowa: „Najnowsze wyświadczenia”, omówi dr. Adam Bar. — 18-00: Transmisja z War-szawy: Koncert muzyki lekkiej z kawiarń „Gastronomia”. — 19-00: Rozmaitości, komu-nikaty i koncert pury gramofonowych. — 19-20: Transmisja z Krakowa: Odczyt p. t. „Sztuka Starożytnego Wschodu”, wygł. prof. Fr. Zygier. — 19-45: Dalny cykl rozmatnio-ści, Zegary z Warsz. Obserw. Antrop., wybie-żące: Osmia. 20-00: Transmisja z War-szawy: Prasowy dziennik radjowy. — 20-15: Transmisja z Warszawy: Koncert wieczorny z okazji Narodowego Święta Granofonowego; wy-konawcy: Orkiestra Filharmonji warsz. pod dyr. Tad. Mazurkiewicza, Berta Grawford (sopr.), Bol. Ginzberg (wioloncz.). — 22-15: „Młodość”. — 23-00: „Młodość”. — 23-00: Transmisja muzyki tanecznej z restauracji „O-za” w Warszawie; orkiestra Wacława Rosza kwoskiego.

Manifestacyjny obchód 10-tej rocznicy Plebiscytu w Prusach Wschodnich.

W dziesiątą rocznicę plebiscytu na Warmii i Mazurach, odbyło się wczoraj w sali Sokola Macierzy starami Związku Obr. Kresów Zach. manifestacyjne zebranie przy licznym udziale reprezentantów wszystkich warstw społeczeństwa.

Zebranie zagal. rekt. Zipser, podkreślając, iż manifestacja w X-tą rocznicę plebiscytu winna przypomnieć całemu społeczeństwu tę sprawę, a zarazem był dowodem dla rodaków nasyżych z za kordonu o naszej pamięci i załości...

Z kolei zabral głos wiceprezydent m. Lwowa dr. Kubala, który w obszernym referacie przedstawił dzieje Warmii i Mazurów pod rządami Zakonu krzyżackiego, Rzeczypospolitej, a po roku 1660 pod panowaniem margrabiów brandenburskich.

Te odwieczne polskie ziemie stały się z czasem kolebką i siedzibą brutalnego prusacza propagującego politykę gwałtu i przemocy...

Strategiczna wartość tych terytoriów ocenili należycie Niemcy, to też wytryzły wszystkie siły, aby nie dopuścić do przyłączenia ich do Polski. Niemozna też mieć zadość do Macierzy Warmińskiej, w ciężkich warunkach, straszeni widmem inwazji bolszewickiej, balamuceni i terroryzowani opowiedzieli się za Niemcami.

Obecnie rzucają Niemcy dziesiątki milionów na wzięwanie Prus z Rzeszą, kolonizując i germanizując nieszczęny kraj — ale społeczeństwo polskie winno pamiętać, że pojezierze mazurskie było netylko widownią naszej klęski plebiscytowej w lipcu 1920 r., lecz że na tej ziemi leży Grunwald...

Po referacie odczytał prelegent następującej rezolucje.

Uczestnicy Zgromadzenia Publicznego, zwołanego przez Związek Obr. n. Kresów Zachodnich we Lwowie w sali Sokola Macierzy z powodu X-tej rocznicy plebiscytu na Warmii i Mazurach stwierdzają co następuje:

Plebiscyt na Warmii i Mazurach dokonany był w warunkach niesłychanego terroru, uniemożliwiającego miejscowej ludności polskiej swobodę i nieskrępowane wyrażenie swej woli i złączenia się z całością własnego Narodu. Odbywał się on w momencie, gdy Rzeczpospolita broniła swej Niepodległości i zasłaniając całą Europę, uginała się pod naporem bolszewickiego najeźdźcy, a propaganda niemiecka straszyla tereny plebiscytowe wstrętnością czerwonej armii w wypadku wypowiedzenia się ludności za Polskę. Okres ten był równocześnie okresem całkowitego wyczerpania sił finansowych i gospodarczych w Polsce, zrównanej przez wojnę światową i przez bezwzględne rekwizycje niemieckich armij okupacyjnych. Stąd też plebiscyt z dnia 11 lipca 1920 roku nie może stanowić podstaw potwierdzających słusność praw niemieckich do władania krajem odwiecznie zamieszkałym przez ludność polską i związanym z Polską tysiącami niemi wspólnoty narodowej, historycznej, politycznej i gospodarczej. Przeciwko nadawaniu takiego znaczenia ówczesnemu głosowaniu ludności protestujemy jak najkategoryczniej.

Stojąc na stanowisku poszanowania traktatów międzynarodowych, jako podstawy pokojowego współżycia narodów, nie możemy jednak patrzeć obojętnie na stałe poniewieranie praw ludu polskiego Powiśla, Mazurów i Warmii do pełnotępowania swej mowy ojczystej i swego charakteru narodowego. Żądając dzisiaj dla braci naszych z za kordonu, jedynie swobody narodowego, kulturalnego i językowego rozwoju, wzywamy równocześnie Rząd Polski do kategorycznego odwołania się, by prawa polskiej minie-

zości w Niemczech były szanowane i zachowane.

Stwierdzamy, że polski lud Powiśla, Mazurów i Warmii jest nierozdzieloną częścią Narodu Polskiego i stanowi z nim całość kulturalną i duchową, której żadne granice nie rozzerwają. Stwierdzamy, że ziemię przez lud ten zamieszkałą, łączą się ściśle z Pomorzem, które stanowi podstawę niezależnego bytu Państwa Polskiego, nierozdzielnie związaną po wszystkie czasy z resztą ziem Rzeczypospolitej.

Nowy zespół artystyczny teatrów lwowskich.

Nowi dzierżawcy Teatrów miejskich we Lwowie, pp. Stan. Czapski i Zygm. Zaleski, ustalili już całkowitą listę zespołu artystycznego i personelu pomocniczego na sezon nadchodzący. Lista ta przedstawia się jak następuje:

Dyrekcja: Stanisław Czapski i Zygmunt Zaleski.

Kierownik artystyczny: i gł. reżyser dramatu: Leon Schiller.

Sekretarz: Wład. Polak (gł. sekret.) i Eug. Kalinowski.

Zespół dramatu: L. Barwińska, Zofia Barwińska, Teod. Bohdańska (Warsz. T. Ateneum), Ewa Boniecka (Katowice), Ir. Borowska, Zofia Dobrzańska, Ir. Grywińska (Łódź), Teod. Kipieniówa, Zof. Kopczevska (Reduta), Ewa Kuncewicz-Schillerowa (Warsz. T. Polski), M. Malanowicz, Mar. Miodzińska, Jan. Morska (Łódź), Eug. Podborzina (Poznań), Kat. Zbiłkowska (Poznań), Zdz. Zyczkowska (Warsz. T. Pol.), T. Ardzyski, I. Berski, Fr. Brodniewicz (Łódź), Tad. Chmielowski (Poznań), Chodakowski (Łódź), D. Damiński (Łódź), M. Dybowski (Łódź), Jul. Dobrzańska — reżys. Rysz. Kryżaniński, Józ. Kondrat (Poznań), M. Kopyziński, Eug. Landtne, (Strasławów), Józ. Machalski (Warsz. T. Pol.), Fr. Paiański (Kat.) Tad. Przystawski, Wac. Radulski — reż. (Warsz. T. Narod.), L. Stepowski, Janusz Strachocki — reż. (Warsz. T. Aten), Cz. Strzelecki, Ant. Wojdan (Reduta), Józ. Woszczerzewska (Łódź), Mich. Znicz (Łódź); suflerzy: St. Nowakiewiczowa i Hel. Okornicka; inspienci: M. Drozdowicz, Rud. Ratscha i Jul. Koński.

Zespół opery i operetki: Lidja Bekasowa (Bukareszt), Jadw. Fontanówna (Poznań), Stef. Hingler (Poznań), Eug. Hofmannowa mezsopr. (Kat.), Mar. Kistelewska (Poznań), Dor. Kiznerówna sopr., Laura Kochańska sopr. (Paryż), Wera Koźmińska

ne przy ul. Jasnej p. Zula Pogorzelska. Na miejsce „Lopka” dyr. Boczowski angażuje Leo Fuchs z „Ananas”; również do „Qui pro-quo” zaangażowana została uroczą artystka p. Śląska.

Posza tem organizują się dwa nowe teatry reży. jeden z nich mieścić się będzie w lokalu opróżnionym przez „Wesoly Wieczór”, który przenosi się na Nowy Świat do dawnego „Rococo”.

Zmiany w teatrach warszawskich.

W warszawskich teatrach rewjowych panuje wielkie ożywienie i górczka „przede-snowa”; toczą się pertraktacje, zawierają kontrakty, ruch na „całym froncie”.

W teatrach zająd poważnie zmiany i przesunięcia. Popularny „Lopek” p. Kazimierz Czankowski rozciąga się z „Qui pro-quo” i przechodzi do „Morskiego Oka”. Wraz z p. Krukowskim przenosi się z „Qui pro-quo” na se-

Slubujemy, że ani jednej piędzi tej ziemi pomorskiej nie damy, a wszelkie zakusy na całość Rzeczypospolitej i wolność naszego dostępu do morza odprzeżę potrafiamy.

Wzywamy całe społeczeństwo polskie do ofiarnej akcji na rzecz polskiej ludności terenów przygranicznych, a braciom naszym z tych terenów zasylamy zapewnienia braterskiej łączności i wzywamy ich do wytrwania w ciężkiej walce o utrwalenie podstaw ich narodowej egzystencji oraz poczucia żywej łączności z całością Narodu Polskiego.

m.-sopr. (Poznań), Mar. Nochowiczówna (Poznań), Mar. Sobolewska (Warsz.), Anieli Szlemiska sopr., Wal. Walewska sopr. (Kat.), Z. Węgrzynowa sopr. (Warsz.), Mar. Wilkoszewska sopr., Kaz. Czarniecki tenor (Poznań), Bol. Folański reż. operetki (Poznań), Jan Grauszyński tenor (Poznań), Jul. Łaryski baryt., Eug. Kopp korpet., Tad. Łowczyński ten. Jan Romanowski bas (Poznań), Wojc. Ruzkowski wof. (Poznań), Józ. Syroczewski bas (Poznań), Stef. Szwałd. Konst. Użęko bas (Bukar.), Ig. Włowiecki tenor (Poznań), Rom. Wojnarowicz korpet., Kaz. Worch baryt. (Str. Zjednoczone), A. Wroński tenor (Warsz.), Zygm. Zaleski baryt. — gł. reż. opery (Warsz.), St. Znicz baryt. (Kat.), suflerzy: Henri. Boritz (Poznań), Mar. Wolaska; inspienci: Sergiusz Gańza.

Zespół baletu: Zof. Giabowska primab. (Poznań), Jadw. Grabińska (Poznań), Kaz. Jawłowiec, Ir. Jasińska (Poznań), Ir. Struzzi (Bukar.), Wac. Włodarczyk tenor (Poznań), Cz. Konarski (Warsz.), Edw. Madejski (Warsz.), St. Miszyński (Kat.), Maks. Stankiewicz — baletmistrz (Poznań), Wac. Ziwiński (Poznań), — oraz 10 osób corps de ballet.

Orkiestra: Zdzisł. Gorczyński i Egizio Massini (Bukar., gościnnie) — kapelmistrz, oraz 25 członków orkiestry.

Chóry: Dagobert Polzineti — chórmistrz, oraz 40 członków chóru.

Pracownice malarskie: Stan. Jarocki — gł. art.-dekorator (Poznań) Zygm. Balk, Wł. Daszewski (Warsz.) i Jan Wołoszyński (Poznań) — dekoratorzy.

Dział techniczny: Jan. Stahl — inspektor scen., Stan. Hirsfeld (Poznań) — inspektor garderoby, Józ. Gonczarewicz (Poznań), — gł. elektro technik, oraz około 70 osób personelu technicznego.

który od roku 1929 wypłaca odszkodowanie w wysokości kosztów odbudowy spalonego budynku.

Już w zagajeniu obrad naczelny dyrektor instytucji wskazał na niewypływy związek między ogólną sytuacją gospodarczą kraju, złą sytuacją ludności wiejskiej, i częstymi wypadkami pożarów, co również stwierdzają doświadczenia innych państw, jak i doświadczenia publicznych zakładów ubezpieczeń od ognia, działających na terenie b. zaboru pruskiego. Następnie podkreślił i uwypuklił cyfrowe wpływy czynników atmosferycznych, które w ostatnich czasach przyczyniły

się do wzrostu palności, oraz sprostał wmiło mniemaniu, powtarzane niekiedy nawet przez prasę — jakoby sytuacja finansowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych była z powodu wzrostu szkód pogorzeliwymi krytyczna. Składki ubezpieczeniowe wystarczą w zupełności na pokrycie odszkodowań pogorzeliwych i wydatki administracyjne — nie będzie potrzebna ani obciążać ubezpieczonych składkami dodatkowymi, ani naruszać rezerw Zakładu.

Po wysłuchaniu obszernego i na materiale cyfrowym opartego referatu dyrektora, w którym szczegółowo przedstawione zostały metody starania przez Zakład nieruchomości i związek między obserwowaną palnością a wysokością szacunków ubezpieczonych budowli, prawie wszyscy członkowie Rady w dyskusji podzielili zapatrywania dyrektora, że nie można ustalić przyczynowego związku między wysokością obecnych szacunków budowli miarodajnych dla ubezpieczenia, i wzrostu liczby pożarów, i wypowiedzieli się za zachowaniem dotychczasowej metody postępowania dyrektora, polegającej na stopniowym podwyższaniu szacunków bieżącej budowli na tych obszarach, na których nie normalny wzrost palności może być następstwem zbyt wysokiej ceny wartości budynków, a uchwalono jednocześnie przez Radę rezolucja zalecająca dyrektora dalszą akcję przeszacowywania budynków, odpowiednio do cen za materiały budowlane i robocizną, tak aby ograniczyć do minimum możliwości spekulacji na zyski ubezpieczeniowe ze strony ubezpieczonych.

W drugim dniu obrad Rada wysłuchała sprawozdania dyrektora z rozwoju ubezpieczenia ruchomości rolnej, obowiązującego w 27 powiatach na mocy uchwał odnośnych sejmików powiatowych i przeprowadziła dyskusję nad zagadnieniem skutecznej ochrony warstw rolniczych od spraw ognionych w ruchomościach. Rada podkreśliła znaczenie akcji zapobiegawczej przeciwpożarowej, prowadzonej przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych przy współudziale władz i organów samorządowych, i wyraziła życzenie dalszego rozwinięcia tej akcji.

Ekspansja niemiecka w Chinach.

W początku kwietnia r. b. przybyła do Szanghaju na zaproszenie rządu chińskiego misja przyrzeczona d. legowana przez Reichsverband der Deutschen Industrie, a składają się z niemieckich znawców Chin, specjalistów z dziedziny kolejnictwa, elektryfikacji, finansów etc. Misja przybywać ma w kraju z miesiącem, studiując stan kolei, telefonów, banków, urządzeń technicznych, produkcję i zbierając żelaznych i stalowych, urządzeń elektryfikacyjnych i t. p.; rezultaty badań mają być przedłożone niemieckiemu i chińskiemu or. Reichverband der Deutschen Industrie. Celem imprezy ma być rozszerzenie współpracy gospodarczej chrześcijańskich i niemieckich. Misja spotyka się z wielką przychylnością rządu chińskiego, jednocześnie zaś prasa chińska podkreśla potrzebę zbliżenia się gospodarczego i zwiększenia importu z Niemiec, jafo z kraju, który zrzekł się praw eksperymentalności i nie posiada żadnych zamiarów imperialistycznych w Chinach.

Znamienne jest, że podczas pobytu misji rząd chiński oddał firmie Telefunken budowę potężnej radiostacji w Nankinie, mającej zasięg swym objąć całe Chiny; o budowę tę zawyżył oprócz Telefunken również Radio Corporation of America, Mitrcon, Western Electric (angielska) i Societe Francaise de Telegraphie sans fil.

Kłęsa pożarów a ubezpieczenia.

W związku ze wzrostem liczby pożarów i szkód pogorzeliwych, obserwowanych w Polsce w ostatnich latach, odbyło się dnia 9 b. m. nadzwyczajne posiedzenie Rady Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie, w celu zastanowienia się nad przyczyną tego zjawiska i nad środkami zaradczymi. Osią całodziennych debat, w których wzięli żywy udział przedstawiciele Radyje przedstawiciele samorządu i ster fachowych, było pyranie, czy i w jakim stopniu wzrost klęski pożarów jest wynikiem zbrodniczej spekulacji ubezpieczonych na odszkodowanie ze strony Zakładu,

Wiadomości sportowe.

CZARNI - WISLA 4:2 (2:0).
 Czarni odnieśli w dniu wczorajszym nielada sukces, zwyciężając Wisłę krakowską, przyczem należy nadmienić, że gospodarze prowadzili już 4:0 i zanosiło się na katastroficzny porażkę. Wynik powyższy odpowiada przebiegowi gry. Czarni przewyższali swego przeciwnika we wszystkich liniach. Bramki dla nich zdobyli Koch (2), Drzymala i Deyman. Dla Wisły zdobywcą obu bramek był Kisieliski, bodając najlepszą grą na boisku. Sędzią odbył doktor P. Strąpek z Katowic. Widzów około 3.000.

GARBARNIA - POGON 4:0 (1:0).
 Kraków. Odbyły tu zawody o mistrzostwo Ligi przyniosły zażfiożone zwycięstwo gospodarzom, dla których bramki zdobyli Bator (2), Pazurek i Smoczek.

LEGJA - Ł. T. S. G. 3:0 (0:0).
 Łódź. Dostonała dla Legji szereg golniczy w drugiej połowie, dla której bramki zdobyli Ciszewski, Nawrot i Przędziński.

WARSZAWIANKA-RUCH 1:0 (1:0).
 Warszawa. Jedyna bramka w Warszawie padła ze strzału samobójczego obrońcy Kremera.

MISTRZOSTWA KL. A.
 Lechia - Hasmona 4:1. Kewera - Pogon (Stryj) 2:1. Śwież - Czarni 4:0. Ukraina - Pogon 1:1.

SUKCES POLSKI W STRASBURGU
 Odbyły mecz w koszykowej pań o mistrzostwo świata przyniósł zwycięstwo zwycięstwo Polce w stosunku 14:8.

WYŚCIG KRAKÓW-LWÓW.

Doroczny wyścig kolarski na trasie 32,5 klm. Kraków-Lwów wygrał Trocjanowski (LTKM-Lwów) w czasie 13 godz 26 min. 41 sek. przed Dudą z Wawelu krakowskiego.

MECZE TENNISOWE WE LWOWIE.

Odbyły w dniu wczorajszym zawody tenisowe dla następujące wyniki: L. K. T.-K. T. 24 6:1, Złoczeń-Czarni 3:2, Pogoń-Złoczeń 3:2.

ZAWODY LOTNICZE PRZED LITEM MAŁEJ ENTENTY I POLSKI.

W dniu 15 b. m. odbędą się na lotnisku wojewskiem w Warszawie ostateczne zawody eliminacyjne, dla ustalenia składu ekipy polskiej do Lotu Małej Ententy i Polski, rozpoczynające się w dniu 26 sierpnia. W zawodach weźmie udział 12 załóg pułkowych, które zajęły pierwsze miejsca na poprzednich zawodach eliminacyjnych.

Program konkursu obejmuje pięć prób: lot z obciążeniem na wysokość 5.000 metrów, lot okrężny, lot godzinny na wysokości 5.000 metrów, przeleoty nocny oraz lot okrężny po linii lamanej Warszawa-Lwów-Kraków—Poznań—Warszawa. Szesć załóg, które uzyskają najlepsze wyniki, stanowiąc będą reprezentację Polski na Lot Małej Ententy i Polski.

Komisji sportowej zawodów przedwojennych przewodniczą płk. Senderek, dca II-giej grupy aeronytów; poatem w skład komisji wchodzi, jako zastępca przewodniczącego płk. Wieden, dca I-go pułku lotniczego oraz, jako członkowie: mjr. Gilewicz i kpt. Piasecki.

Lilpop Rau	25:00	Rudki	18:50
Bank Zachod.	73:00	Spirytus	23:00
Prószyński	39:00	Wysocka	33:75
4 1/2%	pożyczka inwestycyjna 110:75		
5%	pożyczka dotarowa 92:25		
5 1/2%	pożyczka konwersyjna 55:75		
6%	pożyczka kolejowa 103:00-105:00		
6 1/2%	pożyczka dotarowa 1920 78:00		
7%	pożyczka stabilizacyjna 58--		
10%	pożyczka kolejowa stabilizacyjna 51:50		
8%	listy zastawne Banku Gosp. Kraj. 94:00		
8 1/2%	listy zastawne Banku Rolnego 94:00		
8 1/2%	listy Banku Gosp. Kraj. 94:00		

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa,	11 lipca 1930		
Dolary St. Zj.	899:25	Franki fr.	34:92:25
Belgia	124:54:00	Holandja	358:69:00
Kopenaga	493:00	Wiedeń	493:00
New York	8:90:02	Paryż	35:07:50
Berlin	212:72:00	Bukareszt	5:30:00
Praga	26:44:25	Szwajcaria	173:25:00
Sankt Petersburg	229:66:00	Wiedeń	126:88:50
Włochy	46:69:00	Gdańsk (of.)	173:30

OGŁOSZENIA.

HEMOROIDY ULECZALNE!
 Ciepłi hemoroidalni z „KOGUTKIEM”
 Rejstr. Min. Zdrów. P. Nr. 354 nsm-
 wają ból, swędzenie, krwawienie i
 zmniejszają żyłki. Sprzedają apteki.
FABRYKA CHEM.-FARM.
A. GASECKI I STOWIE W WARSZAWIE.

ZGUBIONE DOKUMENTA.
 UNIEWIADOMA SIĘ zgubioną książkę rejestracyjną wystawioną przez Województwo tarnopolskie na samochodzie Pk 9149 numerem Antoniego Zawadzkiego Obchodowego w Biłobrynii. Zawiadzić.

HALLO! HALLO!
 Gdy już jesteście zdecydowani na kupno radjoaparatów, a nie wiecie jaki byłby dla Was Szansa... Czytelniczy najodpowiedniejszy i najlepszy, to pozwalamy sobie przypomnieć Wam, iż tylko

TRÓJKA PHILIPSA
 (WSZECHŚWIATOWE MARKI)

Trójka Philipsa posiada specjalnie staranny dobór części składowych, oraz wybór szumna dokładnie wyrobionym, gwarantującym zupełnie pewne wyniki. Odbiornik ten posiada znakomity selekcyjny, siłę i czystość głosu. Trójka Philipsa niema sobie równych wśród lampowych odbiorników, przewyższa więc aparaty o większej ilości lamp. Trójka Philipsa ma zastosowane lampy t. zw. złożej statoru A. 425, A. 409, oraz B. 443, głośnikowa. Odbiornik ten można również stosować jako wzmacniacz muzyki z płyt gramofonowych. Odbiornik jest zamontowany w eleganckiej kabinie metalowej (patrz rysunek). Cena za komplet według następującego kosztorysu: odbiornik „Trójka Philipsa”, 3 lampy Philipsa, i głośnik Philips nr. 2016, razem zł. 339.--, i akumulator 4-volt, zł. 35.--, i baterja anodowa „Centra” 120-volt, zł. 24.--, i para słuchawek I-rzęd. jakości zł. 17.--, kompletny materiał na antenę 2-8 m., razem zł. 450.--

CAŁA EUROPA NA GŁOSNIK!
 Idealny ten komplet postawiliśmy: celem udostępnienia szerokim warstwom społeczeństwa, sprzedać na nader dogodnych warunkach, bo na to raz miesięcznych. Przy zamówieniu należy wysłać przytę ratę w kwocie zł. 45.--, oraz za koszt przyszłej i opakowania zł. 15.--, razem zł. 60.--. Pozostała zaś suma rozkładamy na 9 rat miesięcznych po zł. 41.--. Do każdego odbiorcy dołączamy bezpłatnie w granicach miejscowości Rzeczypospolitej, firma „UNIWERSAL” we Lwowie, przy ul. Kollataja 1-3, (tel. 74-80). (Za całość towary w drodze firm odpowiada). Korzystając z tym: tak korzystnej oferty, tembardziej, że oferujemy Wam komplet znanej wszechświatowej sławy firmy Philipsa. Zwracamy uwagę na adres:

ZAKŁADY RADJOTECHNICZNE „UNIWERSAL” LWÓW, KOLLATAJA 3, Telefon 74-80.
 UWAGA! Na żądanie sprzedamy odbiornik bez akcesoriów.

Ostatnie wiadomości giełdowe.

GIEŁDA LWOWSKA.

Lwów, 15 lipca.

Pieniądze. Tendencja spokojna. Usposobienie oparte. Obroty B. małe.

GIEŁDA ZBOZOWA.

Lwów, 15 lipca.

Zbożowa. Tendencja zwykłowa. Usposobienie ożywione.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 14 lipca 1930

Bank Dyd.	117:00	Moździerze	25:00
Bank Handl.	119:00	Ostrówiec B.	54:00
Zw. Sp. Zar.	72:50	Starachowice	16:03
Bank Polski	167:00	Sydney, roln.	10:00
Dobrow.	50:00	Zakoniaż	22:00
Siła światła	83:00	Zawiercie	10:50
Spisars	80:00	Haberbuski	110:00
Warsz. cuk.	30:25	Borkowski	09:00
Węg.	37:00	Brak małego	27:00
Cegielski	52:00	Siersza d.	29:50

ANASTAZJA DREWNOWSKA 15)

Błękitny Packard.

Hipnotyzował ją wrzokiem. Czula się odrobinę niepewnie. Spuściła oczy. — Nie chce Ala na mnie patrzeć? — Chcę, ale się boję. — Mnie? — Pana. Powiedziała to z całą świadomością. Zdawała już zrobiła odkrycie, że udawanie obawy wobec zdobywcychów kwów jest znakomitym środkiem kokieteryjnym. Tym razem zachodziła ta różnica. Ze słowa jej były pościęte szczerze. Ala ryzykowała. W życiu nie się osiągnie bez ryzyka. Siński pokręcił pochlebstwem bez reszty. — Czy jestem taki groźny? — Nie groźny, ale... niebezpieczny. — Ho, ho! Ala, jak widzę, zrobiła od wczoraj duży postęp w psychologii. Ala odwróciła głowę, bojąc się, żeby nie wywzyczał z jej twarzy niepoehlebne komentarze. Co za człowiek! Co za pan! Ach, idota! Nani, taki człowiek nie może optać „na amen”. Wróciła jej zimna krew. — Niech się Ala nie boi. Nie zrobię jej ni złego. Więc Ala boi się miłości?

— Tak. — A przecież bez miłości świat byłby smutny jak cmentarz. Trzeba kochać miłość i żyć miłością, dopóki starczy młodości. Dla mnie niema nic piękniejszego na świecie nad miłością kobietę, uwielbiającą miłość!... — I co? — Powiem Alii później. Terazby może jeszcze nie zrozumiała. Podnieś oczyma. — Czy ja się panu bardzo podobam? — Czy mi się podobasz? Co za pytanie? Miałoby kot podobalo mi się tak, jak przyzyty. — Jak przyzytyła wargi. — Trafiałam na dobrego partnera — pomyślała w głębi duszy. — Ja nauczę Alę miłości, dobrze? — Dobrze, chociaż nie wiem, czy będę bardzo pojętną uczennicą. — Mam nadzieję, że świętną. Lekcje będą się odbywały codziennie. Honorarium ja będę brał w calusach. — O, nie. To byłoby za drogo. — Dla mnie nie. Nigdy mnie nie biore. To wcale nie tak drogo. Zobacz Ala. Zresztą i tak mam obciacane. — Więc dobrze, ale pierwsze lekcje będą próbné — gratisowe. — Niech i tak będzie. Nie pójdziemy do sądu. — Nikt mnie jeszcze nie pocałował. — I to był manewr kokieteryjny,

stosowany niejednokrotnie z dobrimi skutkami. Alim razem okazał się nieskuteczny. — Co za niedolegi! Co za ślimaki! Zeby nie to, że ci wierzę, gotów byłbym nie wierzyć. Szkoła! Nie potrzebowałbyśmy studować początków. — Ala powstrzymała — z trudem wybuch irytacji. — Na ten „okaz” zwykłe środki nie działają. Widocznie nie zna jeszcze mężczyzn. No, ale pozna. Ma czas. Nagle powzięła postanowienie. Obejrziała się na „zalogę” i widząc, że nie jest obserwowana, zwróciła się szybko do Sińskiego. — Swoją drogą ciekawa jestem. — Czego? Pocałunku? — Tak. Możemyby jednak umiała całować. — Ależ naturalnie. Rządsko się spotyka usta tak bardzo stworzone do pocałunków, jak twój. Pochylił szybko głowę. Zapanowało chwilowe milczenie. Ala szarpnęła się lekko. Siński wyprostował się. — Złomienie. Jak nie można lepiej. Kollasiana intuicja — rzekł tonem, który wzięła za lęcutką ironię. A, niech tam! — Będę dobrze uczénica? — Genjalna. Może jeszcze powtórzmy. Najlepszy system w nauce: powtarzać, powtarzać, powtarzać... Zawsze to mówić swemu uczen...

Urwał. — Więc miał ich pan tak dużo? — Nnno, trochę, ale Ala będzie najlepszą, powtarzając. Dobrze? — Dobrze. — Więc powtórzmy! Nie odwracać główek! No, Alu! Ala przychyliła się — postąpiła do życzenia powtarzania. Zaczynało jej się to podobać. Ciągle czterem, jakąś niewidoczną wobec swoich liczących i wielbiceli, stawała się chwila! trochę męcząca. Z tym można sobie było pozwolić na pewną swobodę. Zapanowało dłuższe milczenie. Pochłonili najawem sobą, przelali rozmawiać i tylko od czasu do czasu Siński wygłaszał jakieś pieszczotliwy epitet. Łódź mknęła hżyzo po rozbujałych falach, niesiona wznagającym się ciągle wiatrem. Niebo białe coraz bardziej i słońce coraz częściej kryło się za powiewne obłoki. Zachodziła obawa, że pogoda nie wytrzyma. Jechali w stronę Rozewia w takiej odległości od brzegu, żeby mieć zdudzenie bezkresu morza. Siński projektował sobie przybić kolo poludnia do brzegu, gdzie w pustem, niezamieszkanym miejscu, z zostawimy „zalogę” na straż! łódź, pójdź z Alą na spacer. Nie powiedzi, jej tego odradza, bo mogłaby się nie zgodzić. Na kobiety trzeba podstęp.

(C. d. n.)

Cena ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetry i 10 spawtych kolumny 8 linowej w ogłoszeniach zwykłych (za kolumnę) 15 gr.; za 1 wiersz milimetry i 10 spawtych kolumny 4 linowej w ogłoszeniach i 10 spawtych kolumny 4 linowej w ogłoszeniach 80 gr.; za 10 spawtych kolumny 4 linowej w ogłoszeniach 100 gr.; za 10 spawtych kolumny 4 linowej w ogłoszeniach 100 gr.; za 10 spawtych kolumny 4 linowej w ogłoszeniach 100 gr.; za 10 spawtych kolumny 4 linowej w ogłoszeniach 100 gr.; za 10 spawtych kolumny 4 linowej w ogłoszeniach 100 gr.

„Drukarnia Polska, Lwów, ul. Chorążczyż 17, telefon 29-19, pod zarządem Władysława Germana. Należność pocztowa opłacona ryczałtem.